

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV

Povzetek mnenja o predlogu za prenovitev direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja

(Celotno besedilo tega mnenja je na voljo v angleščini, francoščini in nemščini na spletišču evropskega nadzornika za varstvo podatkov (v nadaljnjem besedilu: ENVP) www.edps.europa.eu.)

(2018/C 305/07)

Cilji direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja so olajšati ponovno uporabo informacij javnega sektorja v celotni Evropski uniji, in sicer z uskladitvijo temeljnih pogojev, pod katerimi so informacije javnega sektorja na voljo ponovnim uporabnikom, povečati pripravo proizvodov in storitev Skupnosti, pri čemer ti temeljijo na informacijah javnega sektorja, ter preprečiti izkrivljanje konkurence.

Nove določbe vključujejo širitev področja uporabe direktive na dokumente, ki jih hranijo javna podjetja, dejavna na področjih, na katerih se izvajajo javna naročila, na primer podjetja, ki delujejo v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev. Poleg tega velja za dokumente, ki jih hranijo javna podjetja, ki delujejo kot izvajalci javne službe, če so ti dokumenti nastali v okviru opravljanja storitev v splošnem interesu. Ob tem se bo področje uporabe predloga širilo tudi na specifične raziskovalne podatke, in sicer rezultate znanstvenega postopka ugotavljanja dejstev.

To mnenje se osredotoča na specifična priporočila, da se bolje pojasni povezava in skladnost direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja in izjem na podlagi splošne uredbe o varstvu podatkov, in na sklicevanje na zakonodajo o varstvu podatkov, ki se uporablja. Poleg tega zagotavlja dodatna priporočila o anonimizaciji in njeni povezavi s stroški in varstvom podatkov, pri čemer se osredotoča tudi na oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov in upošteva politiko sprejemljive ponovne uporabe.

ENVP s tem mnenjem o ponovni uporabi informacij javnega sektorja nadgrajuje dozrajše delo v zvezi z dobrimi velepodatki (souplepoda) (souplepoda), ki temelji na vrednotah EU) in izhaja predvsem iz svojih predhodnih mnenj in uradnih pripomb, skladno s svojo prakso v primerih nadzora. Ob tem izpostavlja zadeve, ki jih je treba uskladiti na ravni EU, da bi se tako omogočil kar najboljši izkoristek pričakovanih koristi prenovitve direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja.

ENVP na podlagi člena 1(2)(g) predloga priporoča, da se bolje pojasni povezava in skladnost direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja in splošne uredbe o varstvu podatkov, pri čemer je poseben poudarek na osnutku predloga.

Poleg tega ENVP priporoča, da se med glavnimi določbami direktive znova uporabi specifična določba, ki je trenutno zajeta v členu 1(4) Direktive 2013/37/EU, in da se v predlogu jasno navede, da se uporablja opredelitev osebnih podatkov iz člena 4(1) splošne uredbe o varstvu podatkov. ENVP priporoča še, da se v členu 4(4) predloga omeni še nadzorni organ, ustanovljen na podlagi člena 51 splošne uredbe o varstvu podatkov.

ENVP priporoča še, da se v podporo uporabi anonimizacije v pravnem besedilu omenijo anonimizirane informacije in se v okviru stroškov, ki se lahko zaračunajo ponovnim uporabnikom, razširi področje subjektov, ki so upravičeni do zaračunavanja stroškov anonimizacije.

Nazadnje ENVP priporoča, da se zagotovijo ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov za specifične sektorje, ki obdelujejo občutljive podatke, na primer zdravstveni sektor, dajatelj licence pa bi se moral za svojo odločitev opreti nanje in posledično upoštevati pogoje za ponovno uporabo.

1. UVOD IN OZADJE

1. Komisija je 25. aprila 2018 sprejela predlog direktive o spremembi Direktive 2013/37/EU (po pregledu Direktive 2003/98/ES) o ponovni uporabi informacij javnega sektorja (v nadaljnjem besedilu: predlog). Ta predlog je del svežnja o podatkih iz leta 2018, ki vključuje tudi druge pomembne dokumente: (i) sporočilo Komisije z naslovom Na poti k skupnemu evropskemu podatkovnemu prostoru (v nadaljnjem besedilu: sporočilo), (ii) navodila za izmenjavo podatkov zasebnega sektorja v obliki delovnega dokumenta služb Komisije (v nadaljnjem besedilu: navodila) in (iii) oceno direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja.

2. Cilj predloga je posodobitev in sprememba obstoječega besedila Direktive 2013/37/EU in Direktive 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja (v nadaljnjem besedilu: direktiva o ponovni uporabi informacij javnega sektorja).
3. Pregled direktive je eden od treh ukrepov, ki jih je Komisija predlagala v prizadevanjih za skupni evropski podatkovni prostor v EU (glej krovno sporočilo Komisije COM(2018) 232), skupaj z Navodili za izmenjavo podatkov zasebnega sektorja [...] in posodobitvijo Priporočila o dostopu do znanstvenih informacij in njihovem arhiviranju.
4. Cilj Evropske komisije v predlogu spremembe direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja je olajšati ponovno uporabo informacij javnega sektorja, kot so pravni, prometni, meteorološki, gospodarski in finančni podatki, v celotni Evropski uniji, in sicer z uskladitvijo temeljnih pogojev, pod katerimi so informacije javnega sektorja na voljo ponovnim uporabnikom, povečati pripravo proizvodov in storitev Skupnosti, pri čemer ti temeljijo na informacijah javnega sektorja, ter preprečiti izkrivljanje konkurence.
5. Splošni cilj predloga je predvsem, da bi bil usklajen s cilji iz strategije za enotni digitalni trg. Cilj predloga je povečanje učinka direktive s krepitvijo specifičnih določb in njihovo ustrežno spremembo, da se poveča količina podatkov javnega sektorja, ki so na voljo za ponovno uporabo. Natančneje, cilj pobude je tudi okrepiti položaj malih in srednjih podjetij na trgu podatkov, in to z omogočanjem pravičnejše konkurence in lažjega dostopa do trgov, skupaj z izboljšanjem čezmejnih inovacij.
6. Upoštevne nove določbe direktive vključujejo širitev njenega področja uporabe na dokumente, ki jih hranijo javna podjetja, dejavna na področjih, na katerih se izvajajo javna naročila, na primer podjetja, ki delujejo v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštinih storitev. Poleg tega velja za dokumente, ki jih hranijo javna podjetja, ki delujejo kot izvajalci javne službe, če so ti dokumenti nastali v okviru opravljanja storitev v splošnem interesu. Področje uporabe predloga se bo širilo tudi na specifične raziskovalne podatke, in sicer rezultate znanstvenega postopka ugotavljanja dejstev (npr. poskusi in raziskave). V predlogu je v praksi „določen horizontalni okvir z najmanjšo možno harmonizacijo pogojev za ponovno uporabo na vseh področjih in v vseh sektorjih“ ⁽¹⁾.
7. ENVP pozitivno ugotavlja, da so po mnenju Evropske komisije cilji prenovitve direktive o ponovni uporabi informacij javnega sektorja spodbujanje ponovne uporabe informacij javnega sektorja, kot je poudarjeno v sporočilu, in sicer „zmanjšati ovire za vstop na trg, zlasti za mala in srednja podjetja [...]; [...] karseda zmanjšati tveganje pretirane prednosti prvega udeleženca na trgu, ki koristi velikim podjetjem in tako omejuje število potencialnih ponovnih uporabnikov zadevnih podatkov [...]; povečati poslovne priložnosti s spodbujanjem objavljanja dinamičnih podatkov in prevzemanjem programskih vmesnikov aplikacij (API)“ ⁽²⁾.
8. Direktiva o ponovni uporabi informacij javnega sektorja je del vizije EU o spodbujanju dobrih velepodatkov. Informacije javnega sektorja so ključni vir primarnih velepodatkov na enotnem digitalnem trgu. Pametna raba podatkov, vključno z njihovo obdelavo z umetno inteligenco, lahko preobrazi vse sektorje gospodarstva.
9. ENVP je že septembra 2016 v mnenju *Opinion on coherent enforcement of fundamental rights in the age of big data* (Mnenje o učinkovitem izvrševanju temeljnih pravic v dobi masovnih podatkov) ⁽³⁾ predlagal strategijo za oblikovanje kibernetnega prostora EU na podlagi vrednot EU, pri tem pa izpostavil vprašanja, kot sta tržna koncentracija in informacijska moč, in opozoril na šibek trg tehnologij za boljše varovanje zasebnosti (PET) kot ukrepe za zmanjšanje obdelave osebnih podatkov, ne da bi se pri tem izgubila funkcionalnost proizvoda ali storitve (po zgledu načel vgrajene zasebnosti ⁽⁴⁾ in privzete zasebnosti).
10. Poleg tega želi ENVP opozoriti na pomen ključnih načel za varstvo podatkov, ki bi jih bilo treba po mnenju Evropske komisije spoštovati v okviru ponovne uporabe podatkov, in sicer (i) zmanjšanje vezanosti podatkov in zagotavljanje neizkrivljene konkurence, (ii) preglednost in sodelovanje družbe v zvezi z namenom ponovne uporabe v razmerju do državljanov/posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter preglednost in jasna opredelitev namena med dajalcem in pridobiteljem licenc, (iii) ocena učinka v zvezi z varstvom podatkov in ustrezni zaščitni ukrepi za varstvo podatkov za ponovno uporabo (v skladu z načelom glede neškodovanja – z vidika varstva podatkov).
11. Čeprav se je Evropska komisija neformalno posvetovala z ENVP, pa se ni z njim formalno posvetovala, kot se to zahteva v členu 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001. To mnenje zato temelji na členu 41(2) navedene uredbe. ENVP priporoča, da se sklic na to mnenje vključi v preambulo sprejetega instrumenta.

⁽¹⁾ Obrazložiteni memorandum k predlogu Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o ponovni uporabi informacij javnega sektorja (prenovitev), str. 3.

⁽²⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Na poti k skupnemu evropskemu podatkovnemu prostoru, str. 5.

⁽³⁾ https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-09-23_bigdata_opinion_en.pdf, o ponovni uporabi glej str. 9.

⁽⁴⁾ Mnenje evropskega nadzornika za varstvo podatkov 5/2018: Preliminary Opinion on Privacy by Design (Predhodno mnenje o vgrajeni zasebnosti).

7. SKLEPNA UGOTOVITEV

ENVP tako priporoča, da:

- se spremeni člen 1(2)(g) predloga in se zagotovi specifična razlaga o razliki med dokumenti in deli dokumentov, za katere se – z vidika varstva podatkov– direktiva o ponovni uporabi informacij javnega sektorja ne bi uporabljala,
- se v členu 4(4) predloga omeni še nadzorni organ, ustanovljen na podlagi člena 51 splošne uredbe o varstvu podatkov, da se dodatno okrepi povezava med ponovno uporabo informacij javnega sektorja in varstvom osebnih podatkov,
- se v vsebinskem delu predloga znova uporabi specifična določba o zakonodaji o varstvu podatkov, ki se uporablja in je trenutno zajeta v členu 1(4) Direktive 2013/37/EU(vključno s potrebno posodobitvijo sklicev na trenutno veljavne pravne instrumente),
- se dodatno poudari uporaba anonimizacije v okviru ponovne uporabe informacij javnega sektorja, pri čemer se v pravnem besedilu omenijo anonimizirane informacije in se v okviru stroškov, ki se lahko zaračunajo ponovnim uporabnikom, razširi področje subjektov, ki so upravičeni do zaračunavanja stroškov anonimizacije,
- se v predlogu jasno navede, da se uporablja opredelitev osebnih podatkov iz člena 4(1) splošne uredbe o varstvu podatkov,
- se zagotovijo ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov za specifične sektorje, ki obdelujejo občutljive podatke, na primer zdravstveni sektor, dajatelj licence pa bi se moral za svojo odločitev opreti nanje in posledično upoštevati pogoje za ponovno uporabo.
- Nazadnje, ENVP v zvezi s temi priporočili poudarja pomen naslednjih ključnih načel za varstvo podatkov, ki bi jih bilo treba po mnenju Evropske komisije spoštovati v okviru ponovne uporabe podatkov, zlasti:
  - (i) zmanjšanje vezanosti podatkov in zagotavljanje neizkrivljene konkurence;
  - (ii) preglednost in sodelovanje družbe v zvezi z namenom ponovne uporabe v razmerju do državljanov/posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter preglednost in jasna opredelitev namena med dajalcem in pridobiteljem licenc;
  - (iii) ocena učinka v zvezi z varstvom podatkov in ustrezni zaščitni ukrepi za varstvo podatkov za ponovno uporabo (v skladu z načelom glede neškodovanja – z vidika varstva podatkov).

V Bruslju, 10. julija 2018

Giovanni BUTTARELLI

Evropski nadzornik za varstvo podatkov
